

طرح پژوهش

رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی

نویسنده: جان دبلیو کرسول^۱

دانشگاه نبراسکا-لینکلن

ویرایش سوم، ۲۰۰۹

برگردان

دکتر علیرضا کیامنش، استاد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران

دکتر مریم دانای طوس، استادیار دانشگاه گیلان

واحد علامه طباطبائی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۸۰۶-۱۹-۰

ISBN: 978-964-7806-19-0

کرسول، جان دبلیو.. ۱۹۴۵ - م.

Creswell, John W

: طرح پژوهش، رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی / نویسنده جان

دبلیو کرسول، برگردان علیرضا کیامنش، مریم دانای طوس.

: تهران: جهاد دانشگاهی، واحد علامه طباطبائی، ۱۳۹۰.

: ۴۲۰ ص.

: ۹۸۰۰۰ ریال: 978-964-7806-19-0

: عنوان اصلی: Research design : qualitative, quantitative,

and mixed methods approaches 3rd ed., ©2009

: علوم اجتماعی - تحقیق - روش شناسی

: علوم اجتماعی - روش های آماری

: کتاب: روش های آماری، ۱۳۲۳ - مترجم

: کتاب: روش های آماری، ۱۳۵۱ - مترجم

: جهاد دانشگاهی، واحد علامه طباطبائی

: ۱۳۹۰ ۳۶۲۰۰۰ H۶۲۰

: ۳۰۰/۷۲

: ۲۵۹۶۷۵۰

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

یادداشت

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

نام کتاب: طرح پژوهش، رویکردهای کمی، کیفی، ترکیبی

تألیف: جان دبلیو. کرسول

ترجمه: علیرضا کیامنش، مریم دانای طوس

ناشر: انتشارات جهاد دانشگاهی - واحد علامه طباطبائی

نوبت چاپ: اول

تیراژ: ۱۲۰۰ نسخه

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۹۱

چاپ: دلاهو

بها: ۱۲۰۰۰۰ ریال

* مسئولیت مطالب کتاب به عهده مؤلف می باشد.

کلیه حقوق برای انتشارات جهاد دانشگاهی

واحد علامه طباطبائی محفوظ است.

مرکز پخش: جهاد دانشگاهی - واحد علامه طباطبائی

تلفن: ۸۸۹۳۶۴۶۲-۳

نقش پژوهش در توسعه علمی فرهنگی و به دنبال آن در توسعه‌ی همه‌جانبه و فراگیر بر هیچ متفکری پوشیده نیست. پژوهش‌های بنیادین زیر بنای استوار هر توسعه و پیشرفتی را شکل می‌بخشد و زمینه‌های رشد و تعالی جوامع را فراهم می‌سازد. تصوّر توسعه‌ی همه‌جانبه بدون این پژوهش‌ها، تصوّری باطل و بیهوده است و بی‌گمان راه به جایی نمی‌برد و دیر یا زود در بستر تجربه به ویژه تجربه‌های دراز مدت بطلان آن بر همه آشکار می‌گردد. آثار تحقیقاتی ارزشمند همانند خون تازه‌ای است که در رگ‌های علم و دانش جاری می‌گردد و جانی تازه بدان می‌بخشد.

انتشارات جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبائی مفتخر است که برای نیل به توسعه‌ی علمی و فرهنگی به نشر آثار محققان ارجمند می‌پردازد و آثار این عزیزان را به جامعه علمی عرضه می‌کند و از این رهکنر در راه توسعه‌ی علم و دانش گام‌هایی هر چند کوتاه بر می‌دارد. امید است نتیجه این تلاش زمینه‌های پیشرفت میهن اسلامی ما، ایران را فراهم آورده، به سربلندی ملت ایران بیانجامد.

انتشارات جهاد دانشگاهی

واحد علامه طباطبائی

فهرست اختصاری مطالب^۱

محتوای تحلیلی فنون پژوهشی

پیش گفتار.....	۱۹
سیاسگذاری.....	۳۰
درباره نویسنده.....	۳۲
بخش اول: ملاحظات مقدماتی.....	۳۳
۱. انتخاب طرح پژوهش.....	۳۵
۲. بررسی پیشینه پژوهش.....	۶۷
۳. کاربرد نظریه.....	۱۰۹
۴. راهبردهای نگارشی و ملاحظات اخلاقی.....	۱۴۵
بخش دوم: طراحی پژوهش.....	۱۸۱
۵. مقدمه.....	۱۸۳
۶. بیان هدف.....	۲۰۵
۷. سؤالات و فرضیه‌های پژوهش.....	۲۲۹
۸. روشهای کمی.....	۲۵۳
۹. شیوه‌های کیفی.....	۲۹۷
۱۰. شیوه‌های روش ترکیبی.....	۳۶۷
نمایه موضوعی.....	۳۸۵
فهرست منابع.....	۳۹۹
واژه‌نامه.....	۴۱۵

فهرست تفصیلی مطالب^۱

محتوای تحلیلی فنون پژوهشی^۲

پیش‌گفتار	۱۹
هدف	۲۰
مخاطب	۲۱
قال	۲۱
رئوس مطالب فصل‌های کتاب	۲۴
سیاسگزاری	۳۰
درباره نویسنده	۳۲
بخش اول: ملاحظات مقدماتی	۳۳
۱. انتخاب طرح پژوهش	۳۵
سه نوع طرح پژوهش	۳۶
سه مؤلفه موجود در یک طرح پژوهشی	۳۸
جهانبینی‌های فلسفی	۳۹
جهانبینی پسااثبات‌گرایی	۴۱
جهانبینی ساختن‌گرایی اجتماعی	۴۳
جهانبینی مدافعانه / مشارکتی	۴۵
جهانبینی عمل‌گرایانه	۴۷
راهبردهای پژوهش	۴۹
راهبردهای کمی	۵۰
راهبردهای کیفی	۵۲
راهبردهای روش‌ترکیبی	۵۴

1. detailed contents

2. analytic contents of research techniques

۵۶	روشهای پژوهش.....
۵۸	طرحهای پژوهشی به عنوان جهان‌بینی‌ها، راهبردها و روشها.....
۵۹	معیارهای انتخاب یک طرح پژوهش.....
۶۱	مسأله پژوهش.....
۶۲	تجربه‌های شخصی.....
۶۳	مخاطب.....
۶۳	خلاصه.....
۶۴	تمرین‌های نوشتاری.....
۶۴	منابعی برای مطالعه بیشتر.....
۶۷	۲. بررسی پیشینه پژوهش.....
۶۸	عنوان پژوهش.....
۷۲	بررسی پیشینه پژوهش.....
۷۲	کاربرد پیشینه پژوهش.....
۷۷	فنون طراحی.....
۷۸	مراحل انجام بررسی پیشینه.....
۷۹	جستجوی پایگاه‌های اطلاعاتی رایانه‌ای.....
۸۴	اولویت در انتخاب پیشینه.....
۸۶	نقشه پیشینه پژوهش.....
۹۰	خلاصه کردن مطالعه‌ها.....
۹۳	راهنمای سبک.....
۹۵	تعریف واژه‌ها.....
۱۰۲	بررسی پیشینه در مطالعات کمی یا ترکیبی.....
۱۰۳	خلاصه.....
۱۰۵	تمرین‌های نوشتاری.....

- ۱۰۶..... منابعی برای مطالعه بیشتر
۳. کاربرد نظریه..... ۱۰۹
- ۱۱۱..... کاربرد نظریه کمی
- ۱۱۱..... متغیرها در پژوهش کمی
- ۱۱۴..... تعریف نظریه
- ۱۱۶..... شکل‌های مختلف نظریه
- ۱۲۲..... محل قرار گرفتن نظریه‌های کمی
- ۱۲۴..... نگارش چشم‌انداز نظری کمی
- ۱۲۹..... کاربرد نظریه کیفی
- ۱۲۹..... تنوع کاربرد نظریه در پژوهش کمی
- ۱۳۴..... محل قرار گرفتن نظریه در پژوهش کیفی
- ۱۳۷..... کاربرد نظریه در روشهای ترکیبی
- ۱۴۱..... خلاصه
- ۱۴۳..... تمرین‌های نوشتاری
- ۱۴۳..... منابعی برای مطالعه بیشتر
۴. راهبردهای نگارشی و ملاحظات اخلاقی..... ۱۴۵
- ۱۴۶..... نگارش پیشنهاد
- ۱۴۶..... بخش‌های یک پیشنهاد
- ۱۴۷..... قالب یک پیشنهاد کیفی
- ۱۵۰..... قالب پیشنهاد کمی
- ۱۵۱..... قالب پیشنهاد روش ترکیبی
- ۱۵۳..... طراحی قسمت‌های یک پیشنهاد
- ۱۵۴..... نگارش ایده‌ها

نگارش به عنوان تفکر.....	۱۵۴
عادت نگارشی.....	۱۵۶
خوانا بودن نسخهٔ مکتوب ^۱	۱۵۹
جهت، زمان و حشو.....	۱۶۴
مسائل اخلاقی مورد انتظار.....	۱۶۷
مسائل اخلاقی در مسأله پژوهش.....	۱۶۹
مسائل اخلاقی در هدف و سؤالات.....	۱۷۰
مسائل اخلاقی در گردآوری داده‌ها.....	۱۷۰
مسائل اخلاقی در تحلیل و تفسیر داده‌ها.....	۱۷۴
مسائل اخلاقی در نگارش و انتشار پژوهش‌ها.....	۱۷۵
خلاصه.....	۱۷۷
تمرین‌های نوشتاری.....	۱۷۸
منابعی برای مطالعه بیشتر.....	۱۷۸
بخش دوم: طراحی پژوهش.....	۱۸۱
۵. مقدمه.....	۱۸۳
اهمیت مقدمه‌ها.....	۱۸۴
مقدمه در مطالعات کیفی، کمی و ترکیبی.....	۱۸۵
مدلی برای مقدمه.....	۱۸۸
یک نمونه.....	۱۸۸
مسئله پژوهش.....	۱۹۲
مطالعاتی که مسئله را مورد توجه قرار می‌دهند.....	۱۹۵
کمبودهای پیشینه.....	۱۹۷
اهمیت مطالعه برای مخاطبان.....	۱۹۹

خلاصه	۲۰۱
تمرین‌های نوشتاری	۲۰۲
منابعی برای مطالعه بیشتر	۲۰۲
۶. بیان هدف	۲۰۵
اهمیت و معنای بیان هدف	۲۰۶
بیان هدف کیفی	۲۰۷
بیان هدف در مطالعه کمی	۲۱۴
بیان هدف در روش پژوهش ترکیبی	۲۲۰
خلاصه	۲۲۶
تمرین‌های نوشتاری	۲۲۷
منابعی برای مطالعه بیشتر	۲۲۷
۷. سؤالات و فرضیه‌های پژوهش	۲۲۹
سؤالات پژوهش کیفی	۲۳۰
سؤالات و فرضیه‌های پژوهش کمی	۲۳۵
مدلی برای سؤالات و فرضیه‌های توصیفی	۲۴۱
سؤالات و فرضیه‌های روش پژوهش ترکیبی	۲۴۳
شیوه‌های ترکیبی	۲۴۷
خلاصه	۲۴۷
تمرین‌های نوشتاری	۲۴۹
منابعی برای مطالعه بیشتر	۲۴۹
۸. روشهای کمی	۲۵۳
تعریف پیمایش‌ها و آزمایش‌ها	۲۵۵
مؤلفه‌های طرح پیمایشی	۲۵۵

طرح پیمایشی	۲۵۵
جامعه و نمونه	۲۵۷
ابزارسازی	۲۵۹
متغیرهای مطالعه	۲۶۳
تحلیل و تفسیر داده‌ها	۲۶۴
مؤلفه‌های طرح روش پژوهش آزمایشی	۲۷۰
شرکت‌کنندگان	۲۷۰
متغیرها	۲۷۴
ابزارسازی و مواد	۲۷۵
شیوه‌های آزمایشی	۲۷۵
موارد تهدیدکننده روایی	۲۸۲
شیوه	۲۸۶
تحلیل داده‌ها	۲۸۷
تفسیر نتایج	۲۸۹
خلاصه	۲۹۳
تمرین‌های نوشتاری	۲۹۳
منابعی برای مطالعه بیشتر	۲۹۴
۹. شیوه‌های کیفی	۲۹۷
ویژگیهای پژوهش کیفی	۳۰۰
راهبردهای پژوهش	۳۰۳
نقش پژوهشگر	۳۰۴
شیوه‌های جمع‌آوری داده‌ها	۳۰۶
شیوه‌های ثبت داده‌ها	۳۱۱
تحلیل و تفسیر داده‌ها	۳۱۴

۳۲۵	پایایی، روایی و تعمیم‌پذیری
۳۳۰	نوشتن گزارش کیفی
۳۴۲	خلاصه
۳۴۴	تمرین‌های نوشتاری
۳۴۴	منابعی برای مطالعه بیشتر
۳۴۷	۱۰. شیوه‌های روش ترکیبی
۳۴۸	مؤلفه‌های شیوه‌های روش ترکیبی
۳۴۹	ماهیت روشهای پژوهش ترکیبی
۳۵۱	انواع راهبردهای روش ترکیبی و مدل‌های دیداری
۳۵۲	طراحی شیوه‌های روش ترکیبی
۳۵۳	زمان‌بندی
۳۵۳	وزن دادن
۳۵۴	ترکیب کردن
۳۵۵	نظریه‌پردازی یا تبدیل چشم‌اندازها
۳۵۶	راهبردهای جایگزین و مدل‌های دیداری
۳۶۰	راهبرد توضیحی متوالی
۳۶۰	راهبرد اکتشافی متوالی
۳۶۲	راهبرد تحولی متوالی
۳۶۳	راهبرد همسوسازی همزمان
۳۶۵	راهبرد لانه‌ای همزمان
۳۶۷	راهبرد تحولی همزمان
۳۶۸	انتخاب راهبرد روش ترکیبی
۳۶۹	شیوه‌های جمع‌آوری داده‌ها
۳۷۱	شیوه‌های رواسازی و تحلیل داده‌ها

- ۳۷۴ ساختار گزارش
- ۳۷۵ نمونه‌هایی از شیوه‌های روش ترکیبی
- ۳۷۹ خلاصه
- ۳۸۱ تمرین‌های نوشتاری
- ۳۸۱ منابعی برای مطالعه بیشتر

www.ketab.ir

محتوای تحلیلی فنون پژوهشی

فصل ۱. انتخاب طرح پژوهش ۳۵

چگونه درباره طرحی که باید استفاده کرد، فکر کنیم.
شناسایی یک جهان‌بینی که با آن راحت کار می‌کنید
تعریف سه نوع طرح پژوهش
چگونگی انتخاب یکی از سه طرح مورد استفاده

فصل ۲. بررسی پیشینه پژوهش ۶۷

چگونگی مشخص قابل پژوهش بودن موضوع
مراحل انجام بررسی پیشینه
پایگاه‌های اطلاعاتی راهنمای موجود برای بررسی پیشینه
اولویت‌دهی به انواع پیشینه‌های مورد بررسی
چگونگی طراحی نقشه پیشینه
چگونگی نگارش یک چکیده خوب برای یک مطالعه پژوهشی
عناصر مهم راهنمای سبک
انواع واژه‌هایی که باید تعریف شوند
مدلی برای نگارش بررسی پیشینه

فصل ۳. کاربرد نظریه ۱۰۹

انواع متغیرها در مطالعه کمی
تعریف عملی از یک نظریه کمی
مدلی برای تدوین چشم‌انداز نظری در مطالعه کمی با استفاده از متن نوشته
انواع نظریه‌های مورد استفاده در پژوهش کیفی
گزینه‌های مختلف برای محل نظریه‌ها در مطالعه کمی
چگونگی گذاشتن یک لنز نظری در مطالعه روشهای ترکیبی

فصل ۴. راهبردهای نگارش و ملاحظات اخلاقی ۱۴۵

سنجش چگونگی تغییر ساختار پیشنهاد با توجه به طرح کیفی،

کمی و با روشهای ترکیبی

راهبرد نگارشی برای تدوین پیش‌نویس یک پیشنهاد

ایجاد عادت نگارشی

تفاوت بین ایده‌های عمومی، ایده‌های بزرگ، ایده‌های کوچک و

ایده‌های جالب توجه در نگارش

فنون منجیر و فلاس برای اثبات در نگارش

اصول نگارش نظر خوب

مسائل اخلاقی در فرایند پژوهش

فصل ۵. مقدمه ۱۸۳

تفاوت بین مقدمه پژوهش‌های کمی، کیفی و روشهای ترکیبی

مدل کمبود در پیشینه برای نگارش مقدمه

چگونگی طراحی یک ترغیب‌کننده روایتی مناسب

چگونگی شناسایی و تدوین یک مسأله پژوهش

چگونگی خلاصه کردن پیشینه مربوط به یک مسأله پژوهشی

تشخیص انواع متفاوت کمبودها در پیشینه

توجه به گروه‌هایی که از مطالعه شما بهره‌مند می‌شوند

فصل ۶. بیان هدف ۲۰۵

متن نوشتاری برای نوشتن بیان هدف کیفی

توجه به چگونگی تغییر متن نوشتاری بر حسب راهبرد پژوهش کیفی

متن نوشتاری برای نوشتن بیان هدف کمی

توجه به چگونگی تغییر متن نوشتاری بر حسب راهبرد پژوهش کمی

متن نوشتاری برای نوشتن بیان هدف روشهای ترکیبی
توجه به چگونگی تغییر متن نوشتاری بر حسب راهبرد روشهای ترکیبی

فصل ۷. سؤالات و فرضیه‌های پژوهش ۲۲۹

متن نوشتاری برای تدوین سؤال اصلی کیفی
توجه به چگونگی تغییر متن نوشتاری بر حسب راهبرد پژوهش کیفی
متن نوشتاری برای تدوین سؤالات و فرضیه‌های پژوهش کمی
توجه به چگونگی تغییر متن نوشتاری بر حسب راهبرد پژوهش
کمی و انواع تفاوت فرضیه‌ها
مدلی برای ارائه سؤالات و فرضیه‌های توصیفی و استنباطی
متن نوشتاری برای تدوین انواع تفاوت سؤالات پژوهش در مطالعه
روشهای ترکیبی

فصل ۸. روشهای کمی ۲۵۳

فهرستی برای پژوهش پیمایشی جهت شکل قسمت‌های موضوعی
یک شیوه پیمایشی
مراحل تحلیل داده‌ها در شیوه پیمایشی
بحث کامل درباره روشهای پیمایشی
فهرستی برای پژوهش آزمایشی جهت تشکیل قسمت‌های یک شیوه
آزمایشی
شناسایی نوع شیوه آزمایشی که با مطالعه پیشنهاد شده شما بهترین
تناسب را دارد
ترسیم نمودار یک شیوه آزمایشی
شناسایی عوامل بالقوه تهدیدکننده روایی درونی و بیرونی در مطالعه
پیشنهاد شده شما

فصل ۹. شیوه‌های کیفی ۲۹۷

فهرستی برای پژوهش کیفی جهت تشکیل قسمت‌های موضوعی

یک شیوه کمی

ویژگیهای اساسی یک پژوهش کیفی

تعیین چگونگی گنجاندن بازتاب^۱ (تأمل) در مطالعه پیشنهاد شده

تفاوت بین انواع داده‌های جمع‌آوری شده در پژوهش کیفی

ایجاد تمایز بین صورتهای عمومی تحلیل داده‌ها و تحلیل

در چارچوب راهبردهای پژوهش

سطوح متفاوت تحلیل در پژوهش کیفی

راهبردهای ایجاد روایی برای مطالعات کیفی

فصل ۱۰. شیوه‌های روش ترکیبی ۳۴۷

درک تعریف روشهای پژوهش ترکیبی

چگونگی ارتباط زمان‌بندی، وزن‌دادن، ترکیب کردن و نظریه‌ها با

طرح روشهای ترکیبی

تفاوت بین شش مدل روشهای پژوهش ترکیبی

چگونگی نشان دادن شیوه روشهای ترکیبی با استفاده از علائم مناسب

ساختارهای نگارشی متفاوت برای روشهای پژوهش ترکیبی

نمایه موضوعی ۳۸۵

فهرست منابع ۳۹۹

واژه‌نامه ۴۱۵